

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákr L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.

Telefon hívószám 20.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ELTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adnak vissza.

Jó üzlet.

Csikszereda, január 31.

Teleszky beszéde a földgázról

A meglehetősen hosszúra nyult, de el kell ismerni, mindig a tárgyilagosság medrében folytatott földgázvita során, Teleszky János pénzügyminiszter hosszabb beszédben válaszolva az elhangzott észrevételekre, rendkívül készültséggel, a földgáz felhasználhatóságának valamennyi nemzeti, közgazdasági, üzleti és technikai részleteire kiterjeszkedve akképpen világította meg ennek a minden oldalán legfőképp üzleti kérdésnek aprólékos részleteit, ahogyan ezelőtt laikus emberek egyáltalában tájékozva nem voltak és nem is lehetek.

A kérdés ridegen szakemberek számító megítéléséhez tartozik, nem a politikusokéhoz, legkevésbé a tájékozatlan tömegközönség felületességéhez. A magyarságnak igen nagy nemzeti hibája, hogy végtelenségbe szokott esni. Vagy tulságosan dicsér, vagy rendkívül lebecsül. Így volt ennél a földgáz ügyénél is. Egyesek valóságos földgáz-morba estek és kezdetben majdnem azt hitték, hogy az egész Magyarország összes városait el lehet látni világítási és ipari célokban az eidélyi földgáz energiájával, mások meg alig becsülték valamire.

Teleszky azt mondja: középtűt van az igazság. Se le nem becsülni, se túl nem becsülni. Bizonyos, hogy van földgáz. De ez nem annyi, amennyit a gáz mámorosok gondolnak vagy gondoltak. A kezdetben óriásinak ítélt kincs, ma már biztos számítások szerint nem több, mint a német Ruhr-vidéki szénbányák egy évi termése. Ez se csekélység. Ezt se kell lebecsülni. Ez is milliókat jelent. Ezt se kell felhasználatlanul a levegőbe elillanni hagyni. Pedig már majdnem így történt. Már eddig is milliók párologtak el. Hiába kínálgatta az állam a földgázt, nem kellett senkinek. Csak most kellene aztán, mikor akadt végre komoly ajánlattevő. Hát — magunk közt szólván — ez a magyar élheteretlenség. Ez az üzleti szellem hiánya, a vállalkozási bátortalanság minálunk. Mikor meg aztán idegen tőke jön a segítségünkre, akkor meg a jajgatás, hogy így-ugy, kiadunk mindent a kezünkből, kiadunk mindent a külföldnek!...

Ennek a magyar üzleti bátortalanságnak nyúl tehát a hóna alá az állam, mikor idegen tőke pénzének millióit eresztí be hozzánk befektetésül olyan vállalkozásba, amelyet a magunk gyámoltalansága nemhogy nem tudott csinálni, hanem egyenesen arra kárhoztatott volna, hogy soha semmisse legyen belőle.

A Deutsche Bank, a velünk szövetséges nagy Németország egyik erős

pénzintézete százmillió koronát hajlandó befektetni a földgázüzembe. Bolondok volnánk, ha el nem fogadnánk. Mikor eddig hiába kínáltuk bármelyik magyar pénzintézetnek, egyik se akart róla semmit se tudni.

Csak jöjjön az az idegen pénz!... Annál jobb, mentül több jön. Hogy az is hasznot hoz belőle, az magától értetődik. De nekünk is hasznunk lesz. És mindig jobb, mintha se egyiknek, se másiknak nem lenne haszna, hanem a gáz, mint eddig, csak úgy hasztalanul elillanna a levegőbe.

A Deutsche Bankkal kötött szerződés a gyakorlati életben azt jelenti, hogy például Kolozsváron a világítógáz ára ma 28 fillér, ezentul pedig 15 fillér lesz. A kisipari gáz ára ma 17 fillér, ezentul pedig 6 fillér lesz. És ilyen lesz az arány Marosvásárhelyen, Aradon, Nagyváradon. És a tetejébe még az államnak is fizet a Deutsche Bank évente négy milliót. Hát ez csak jó üzlet. Mindenesetre jobb, mintha semmit se kaptunk volna és hozzá a földgáz is elillan értéktelenül.

Tehát jobb, ha bár a külföld is hasznot hoz belőle, a földgáz mégis a miénk marad. Igaza van Teleszkynek, hogy a Lánchidat is külföldi tőkével csináltatta meg Széchenyi István. a Lánchid mégis a miénk. Így lesz a földgázzal is. Ez is a miénk marad. Jó üzlet ez.

A háboru.

Vitéz hadaink fáradhatatlanok a háborus viszontagságok elviselésében. Most is tél közepén, zord időben és messze tájakon harcolnak fegyvereink győzelmeért, hazájuk dicsőségeért. Még akkor is harcolnak és viaskodnak soha sem lankadó kitartással, mikor más államok hadai lábhoz tett fegyverrel pihenhetik ki a tusák fáradalmait. A harcokban ezidőszerint csak ott lüktet elevenebb élet, ott csattog a fegyver s dörögnek az ágyuk, ahol ami katonáink masiroznak, ahol Ausztria-Magyarország győzelmes seregei hatolnak előre.

A nyugati harctéren most sem bontakozott még ki teljesen a régóta várt offenzíva. A tüzérségi harc helyel-közzel hol itt, hol ott megélenkül ugyan, akna robbantások is napirenden vannak és a légi harc fokozódó arányokat ölt, de a döntő mérkőzés, az csak egyre késik. Nagy jelentőségű lehet és végzetes következményűnek ígérkezhetik az olyan harc, melytől mindkét fél annyira huzódozik. Mintha csak a leszámolás folytonos kitolásával meg akarnák erősíteni azt a feltevést, hogy a nyugati harctér eseményei fogják az egész háboru sorsát eldönteni.

Gallipoli félszigeten teljesen szünetel a háboru, amióta elmenekültek on-

nan az angol francia hadak. Hébe-korba megjelenik a látóhatáron egy angol vagy francia csatahajó, de néhány céltevesztett ágyulövés után hamarosan el is tűnik a messzeségbe.

Szalonikinél a nyugati szövetségesek még folytatják az erődítési munkálatokat, azonkívül a görög lakosság meggyőztetését is folytatják a betolakodók.

Egyelőre senki sem zavarja kised játékaikat. Az sem lehetetlen, hogy a montenegrói események hatása alatt s albániai előretörésünk folytán a nyugati államok hadai elmenekülnek a Balkánról.

Montenegró behódolása és albániai gyors térfoglalásunk teljesen konsternálta az entente kormányait. A vezret ujjja ismerhető fel abban, hogy ellenségeink mindig csak a katasztrófák lezajlása után ismerik fel helyzetük komorságát. Most lájják csak be a Lovcen feladásának, Nikita kapitulációjának és albáni utunk szabaddátételének mily óriási a jelentősége.

A meglepetés és ijedelem okozta zürzavarban ellenségeink megint csak a hazudozáshoz és cselszövényhez folyamodtak.

Családi jelenetek inszcenálásával rábirták az öreg Nikitát, hogy szökjék külföldre; ha tulságosan forró az olasz klíma, hát próbáljon szerencsét francia földön, de csak meneküljön a saját országából. A világ azt hiszi majd, hogy ezzel füstbe ment a montenegrói béke. A ravaszkodó király szót fogadott feleségének és leányainak és a trónvesztett uralkodókban amugy is szűkölködő francia republikánusok nagy örömelelment Lyonba. És Poincaré ur, meg a francia kormány tovább játszik a montenegrói királykomédiát. Ugy tesznek mintha nagyon örülnének Nikita jövetelének s mintha komolyan hinnének abban, hogy dugába dőlt a montenegrói béke. Hát ennek csak örüljenek Párisban meg Lyonban s hadd boldogítsa ez a tudat az egész entente-ot. Hisz igazi örömben nekik amugyis ritkán van részük.

Közben pedig a cs. és kir. hadsereg főparancsnokság közzé teszi a Cettinijében 1916. január 25-én kelt és mindkét fél teljhatalmu kiküldöttei által aláírt történelmi okmányt, mely tíz pontban sorolja fel a fegyverletételt szabályozó eljárást. A montenegróiak részéről Bevir tábornok és Lompar őrnagy szerepelnek mint kiküldöttek és aláírók.

Ugyanakkor Höfer azt jelenti hogy Montenegró összes részeiben, épp úgy, mint Skutari vidékén, teljes csend uralkodik. A lakosság teljesen előzékeny magatartást tanusít. Mivel pedig ma már egész Montenegrónak mi vagyunk az urai és Skutari megszállásával megnyílt előttünk az ut Durazzo és

esetleg Valona felé is, egyelőre beérhetjük azzal, hogy Cetinijében mi uralkodunk, Lyonban pedig Nikita fogadja a republikánus miniszterek hódolatát.

Az osztrák és magyar hadsereg, mely oly káprázatos gyorsasággal hódította meg Montenegrót, a többi fronton is erősen angazsálva van.

A besszarábiai vonalon az oroszok istenkáromlásnak beillő emberpazarlással próbálják áttörni frontunkat. Napokon át folytatják a rettenetes harcot egész a végkiérettülésig. Aztán ellanyhul támadási kedvük néhány napra, mialatt újabb csapatok érkeznek a hézagok pótlására. És akkor újból kezdik a tömegrohamzásokat, melyeket kipróbált vitézeink mindannyiszor csodálatos hősiességgel vernek vissza.

Az olasz határon a harci tevékenység csökkenőben; oszlaviai diadalunk, mely 2000 foglyot juttatott kezünkbe, még inkább meg fogja törni az olaszok támadó kedvét.

A törvényhatósági közgyűlés utójátéka.

Cserna pénzügyigazgató ur

fegyelmi határozata.

Vármegyénkben a hadbavonultak családtagjainak segélyezése körül a pénzügyigazgatóság vezetője, Cserna Károly kir. pénzügyigazgató ellen oly sok panasz hangzott el, hogy végre is a december 28-án tartott közgyűlésen, Orbán János bizottsági tag interpellációja következtében, a törvényhatóság is foglalkozott a minden oldalról felmerült panaszokkal, melyek mind abban csúcsosodtak ki, hogy a közigazgatási hatóságok által megállapított hadisegélyeket Cserna pénzügyigazgató — legtöbbször teljesen indokolatlanul — egyszerűen nem utalja ki, miáltal a hadbavonultak vagyontalan és keresetképtelen családtagjait nélkülözéseknek és szenvedéseknek teszi ki.

A közgyűlés lefolyásáról a CsiKI Lapok annak idején részletesen beszámolt és megemlékezett arról is, hogy Gyalóka Sándor főispán ur a törvényhatóságnak bejelentette, hogy a panaszokat már előzőleg vizsgálat tárgyává tette és a még beérkezendő adatok át vizsgálása után a szükségesnek mutató lépéseket illetékes helyen megteszi, annyival is inkább, mert a már rendelkezésre álló adatok a panaszok jogosultságát teljesen igazolni látszanak.

Most egy olyan határozatot kell szóvá tennünk, mely a maga nemében páratlan és mindenütt a legnagyobb mebütközést keltette. Cserna pénzügyigazgató ur ugyanis egyik alá-

rendelt tisztviselője, Ambrus Dénes m. kir. adóhivatali főosztály ellen 5/916. f. szám alatt a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot rendelte el azon furcsa és különös indokból, mert Ambrus Dénes, ki már hosszú idő óta Csikvármegye törvényhatósági bizottságának választott tagja, azon a bizony törvényhatósági közgyűlésen jelenvolt és ott törvényben gyökerező jogát gyakorolva, a pénzügyigazgató ur szerint „torkaszakadtából hejyeselt”, miáltal vele, mint hivatalfőnökével szemben tiszteletlen magaviseletet tanúsított.

A határozat indokolási részét alább szövegszerűen közöljük, mert különösen érdemes megörökítésre.

A pénzügyigazgató ur ugyanis, bár általánosan elismert jogtétel, hogy senki saját ügyében bíró nem lehet, — azt mondja:

„Ezen tiszteletlen viselkedése abban nyilvánult, hogy midőn múlt évi december 28-án a törvényhatósági közgyűlésen Orbán János a hadisegélyezés körüli eljárást és bírálattárgyává tette, illetve alaptalanul meggyanúsított, — Ambrus Dénes torkaszakadtából helyeselt, úgy hogy a közgyűlésen jelenvolt urak megbotránkoztak érthetetlennek látszó magaviseletén.”

A pénzügyigazgató ur, ki jelen sem volt a közgyűlésen, melynek egyébként nem is tagja, úgy látszik ott is az adóhivatali főosztályt látta Ambrus Dénesben és nem vesz tudomást arról, hogy ott Ambrus Dénes a választó közönség megismerésétől bizalmából foglalt helyet és őt a törvényhatóság zöldre asztalánál, úgy a törvény, mint a választóktól nyert mandátum arra kötelezi, hogy jogait a legjobb tudása és meggyőződése szerint gyakorolja. Ennek a jognak gyakorolása nem függ saját tetszésétől sem, mert a magyar közjog alapvető tétele, hogy a jogot gyakorolni kötelesség, de különösen sokszoros hazafias kötelesség ebben a háboruban, éppen a háboruval szorosan összefüggő és fontos kérdéseknél, a jelen esetben a hadisegélyezésnél. A magyarság életét és vérének nem azért áldozza ebben a világrengető létküzdőben, hogy újra Bach-korszakot teremtsünk, hanem abban a szilárd meggyőződésben és akaratelhatózásban, hogy politikai jogaink teljesen szabad gyakorlatával, függetlenségünket és önállóságunkat örök időkre biztosítsuk!

Ez a határozat nem törvényes és a legnagyobb mértékben megütközést keltő Merénylet a törvényhatóság ellen és egyik tagjának terrorizálása. Nem kétkedünk, hogy maga a törvényhatóság fogja legközelebb méltó elbánásban részesíteni ezt az ellene is intézett támadást. Emellett egy szorgalmas, derék tisztviselőnek üldözése, ki nem mint tisztviselő, hanem mint törvényhatósági tag, — nehéz, lelket és testet öli hivatalán kívül, melyben évtizedeket becsületben töltött el, — törvényben gyökerező politikai jogait gyakorolta és hazafias kötelességét teljesítette.

Ambrus Dénes a törvényhatóság tisztviselői társaságában nem alárendeltje hivatali főnökének, ő ott törvényhatósági tag, kit jogainak szabad és törvényes gyakorlatában nem lehet sekinnek sem korlátozni, annál kevésbé felelősségre vonni, mert ez ezeréves alaptörvényeinkbe, legsarkalatosabb szabadságjogainkba ütközik.

Soha ebben a vármegyében nem hallottuk, hogy politikai jogainak szabad és független gyakorlataért bárki ellen is fegyelmi eljárást indítottak volna. És ez éppen akkor történik, mikor páratlanul vitéz hőseink minden családomra méltó és segítségünkre rászorult családtagjainak mindennapi kenyeréről van szó!

Ambrus Dénes magatartása — hála Istennek — nem „érthetetlen”, ha másként cselekszik, az már érthetetlen lett volna. A jelenvolt „urak” egy cseppet sem botránkoztak meg, sőt egy ilyen egészen természetes dolgot észre sem vettek. Csikvármegye törvényhatóságának tagjait jól ismerjük, de köztük nem akadhat egyetlenegy sem, aki Ambrus Dénes magatartásán „megbotránkoztak” volna! Oszatlan elismerést érdemel azonban azért, hogy egy eminenter hazafias ügyben jogait szabadon és függetlenül, meggyőződése szerint gyakorolta, ami egyébiránt kötelessége is volt.

Szerencse, hogy a határozat nem szentírás. Folytatása következik és ez a folytatás fényes elégtételt kell adjon egy meghurcolt tisztviselőnek.

— **Görögország és Románia szerződése.** Az „Adeverul” külön tudósítója jelenté feltétlenül megbízható diplomáciai forrásból: Megerősíthetem azt a hírt, hogy Románia és Görögország között diplomáciai szerződés áll fenn a semlegességet illetőleg. Görögország és Románia megállapodásra léptek, hogy kölcsönösen biztosítják a semlegességben való megmaradásukat. Az egyik nem léphet ki a semlegességből, ha a másik ki nem lép abból. Görögország semlegessége elhatározott, ennél fogva Románia és minden eshetőségtől függetlenül szintén semleges marad.

— **Románia közbelépése.** A „Züricher Zeitung” írja romániai tudósítójának jelentése alapján: Romániában az általános vélemény az, hogy a politikai helyzet egy-két hónap múlva tökéletesen kitisztul. Most, hogy a romániai ántánt-párt agitációja a központi hatalmak fényes sikereinek következtében mindinkább legyengült és elerőtlenedett, Románia közbelépése csakis az ántánt ellen várható. Románia mindig érdekepolitikát követett és érzelmi okokkal nem engedte magát megvesztegetni és most is arra az oldalra fog állani, amelyiknél a győzelem kétségtelen.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Versek.

Irtó Szász Károly.

A nemzetiszin pántlika.

A kapitány ur jó ember volt,
De nem magyarnak született;
Egész lényét mi áthatotta:
A forsrift — mindenekfelett.
Igy hát a nagy mozgósításkor
Rászólt magyar bakáira:
„A sapkához nincs előírva
Piros-fehér-zöld pántlika!”

A pántlikát hát zsebre dugták
S nem zugolódtak a bakák —
Nehéz ágyuk szörnyű viharját
Sokáig némán hallgaták.
De végre sor kerül reájok,
Döntés készül, nyilvánvaló —
Ekkor történt, hogy előlépett
A jobbszárnyról káplár Szabó:

„Kapitány ur, alássan kérjük,
Tán nem csinálunk nagy hibát,
Sapkánkra hadd tűzzük föl újra
A nemzetiszin pántlikát.
Ma nagy nap lesz, kevés ilyenkor
Szurony és puská s két kezünk —

Lelkünket is rohamra visszük,
S vagy győzünk, vagy — mind elveszünk“.

A kapitány ur jó ember volt,
De nem magyarnak született:
„Egy kis szalagban — kérdezé most —
Oly csodás erő hogy' lehet.
Hogy puskánál s éles szuronynál
Győzelmet jobban biztosít?”
Káplár Szabó haptákat állva
Igy magyarázá szavait:

„Kapitány ur, alássan kérem,
Mi magyarok mind így vagyunk! —
Ez a háromszin szent előttünk,
Ezért élünk, ezért halunk.
Ha győzünk vele: győzni látjuk
Nemzetünk ősi igazát!
E háromszin jelenti nekünk
A legdrágábbat — a hazát!”

A kapitány bár nem magyar volt,
Szívét melegség járta át,
És lelkesen vivé rohamra
Főpántlikázott szavadát.
Szuronytól is esett e harcban
Az ellenségben sok hiba,
De a győzelmet a mi szerző:
A nemzetiszin pántlika!

Levél a kórházból.

Laidachnak városában történt nem régebbe...
A kórház egyik ágyán magyar vitéz pihen.
Gonosz kurtács ütötte mély seb tátong fején.
Pihenne, hogyha tudna — de hajh, nem tud szegény!

A doktor némán áll ott, csak kezével int —
S az ápolónő tudja: egygyel több lesz megint
Ki e sivalom-völgyet elhagyja csakhamar
Kit a föld szürke hantja örökre eltakar.
Örökre el! Hazától, családtól messzire...
Oh, nincs-e mondandója? Nincs mit üzennie?...

Fülnyitja a beteg most fáradt, megtört szemét,
Megmozdul ajka is, de olyan halk e beszéd:
„Tollat, papírt, azt mondja, irást kell küldenem!...
Az ápolónő így szól: „Diktálja csak nekem”
A beteg szaggatottan diktálja, csendesesen:
„Tudáljon jó érdeben e pár sor hitvesem.
Én itt a görcei hídnál sebet kaptam, nagyot,
De azért sohse aggódj’, most már jobban vagyok,
Vigyázz a házra, anyjuk, tarts mindent rendben ott,
Gondozd a ház körül a kertet s az állatot.
Vigyázz az apróságokra! Olvasson a gyerek,
S lánykánk a Miatyánkot szépen tanulja meg,
Alázkodjál te is még hiven az Ur előtt,
Igy az életnek terhet viselni lesz erőd.
A többit elvégezzük mi katonáknak, itt,
Ellenség át nem lépi hazánk határát.
Mi küzdünk becsülettel, s Isten velünk ragyon!
Ám, hogy meglássuk egymást, még messze van nagyon
De bizonyos, hogy egykor meglátlak hitvesem,
Ebben hiszek törhetlen, s ne kételkedj’ te sem.
TALÁLKOZUNK!...

S megasztos hit ömlött el szaván!...
... Elhallgatott a beteg. Nem is beteg talán?
Az arca olyan nyugodt, ajkán mosoly derül.
Fehér a homlok ujra, láztól már nem hevül.
... Indulhat a levele, és utja gyors legyen...
Küldje is megindult az uton, amelyen
Dicső örök hazába egykor mind távozzunk,
S a hol majd kedveseinkkel — biztosan TALÁLKOZUNK!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A vármegye közigazgatási bizottsága február 14-én délelőtt 10 órakor tartja rendes havi ülését.

— **Előléptetés és kitüntetés.** A király dr. Vértess Gyula honvédhadnagyot főhadnaggyá léptette elő és az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért részére a Signum Laudis adományozta.

— **Kiküldetés.** A belügyminiszter dr. Szana Sándor kir. tanácsost, a budapesti állami gyermekmenhely igazgatóját felkérte, hogy utazzék a gyergyói járvány területére és ott a gyermekbetegségek és gyermekhalandóság okait részletesen tanulmányozza és így az okok megállapításán, a gyermekbetegségek és gyermekhalandóság lehető csökkentésére a szükséges intézkedések megtehetőek legyenek.

— **Halalozások.** Koncz Gyula cs. és kir. alezredes és nejét Bogáthy Ilonát súlyos csapás érte. Alig három éves kis leánykájuk, Márta kedden este elhunyt. Koncz ezredes a háború kitörése óta a harctéren küzd, jelenleg Budapesten kórházban van és ott vette a lesújtó hírt. A család iránt igen mély részvét nyilvánult meg. A kis leány temetése csütörtökön délután általános részvét mellett ment végbe. A temetésen megjelent Mikó Balint v. b. t. t. és Gyalóky Sándor főispán is.

— **Özv. Szebeny Péterné szül. Zakariás Rózalia** 81 éves korában január 31-én Szépvízen elhunyt. Szebeny Péter, Szebeny Menyhért és Szebeny Gerő édesanyjukat, Zakariás István testvérét vesztették el benne, ezenkívül halálát a Szebeny, Fejér, Száva és Zakariás családok gyászolják. Temetése február 2-án d. u. 3 órakor igen nagy részvét mellett ment végbe.

— **Barcsay Dénesné szül. Csedő Maria** 40 éves korában február 1-én Csikszereván meghalt. Halálát férje, Barcsay Dénes és hét gyermeke gyászolja. Temetése február 4-én délután 3 órakor ment végbe.

— **Játék a fegyverrel.** Szóke Ábel cipész műhelyében Makkai József cipészsegéd és Lajos László inas egy revolvert próbáltak, melyről azt hitték, hogy nincs megtöltve. A revolver Lajos László kezében volt és eközben véletlenül elsült. A golyó Makkai Józsefnek fülét furta át, könnyű sebet ejtve rajta. Az inas a lövése, látva, hogy társát eltalálta, annyira megijedt, hogy a revolverrel magára lött. Súlyos sebével a kórházba szállították.

— **Orosz halálmezők a besszarábiai határon.** K. D. hadnagy, ki a háború kitörése óta a harctéren mindig frontban van és legutóbb az oroszok négy hetes keletgalicziai és bukovinai hatalmas offenzíváját végig küzdötte, írja lapunknak január 9. 12. és 20. keltezésével az alábbi érdekes sorokat: A lehető legnehezebb napokat éljük. Nemcsak a muszka az ellenségünk, hanem a természet is. Még elképzelni is nehéz ezeket a napokat, melyeket át kell éljünk. A muszka a lehető legerősebben, éjjel nappal-hallatlan tömegeivel támad úgy, hogy helyenként tizenöt-szörös rajvaiban jönnek ellenünk. Oriási áldozatokat hoznak, rettenetes embervesztésük, de eddig egy tapodtat sem tudtak előre jönni. Olyan eddig nem tapasztalt tűzérési tűzzel arasszák el sziklaszilárd állásainkat, melynél az Isonzó-arcvonala sem lehet külső. Állásaink előtt annyi az eltemetetlen orosz hulla, hogy egyes-nesen borzasztó. Füleim mellett szakadatlan füttyölnek a golyók és a gránátok. Ha „tanál”: halál! Idáig megsegített az Isten. A sógor azonban nem akarja belátni, hogy nem lehet Csernoviczba jutnia. Itt állunk Toporoutz és Rarance között, mely helységeket Höfer oly sokszor megénekelt. Egy hónap óta szakadatlanul tömegekkel támadnak, de semmit sem jöhetnek előre. Tegnap ötször intöttek erős tömegtámadást állásaink ellen, de mindannyiszor irtóztató veszteségekkel vertük vissza. Rengeteg orosz hulla fekszik temetetlenül árkaik előtt. Ezenkívül több ezer foglyott ejtettünk. Változatosság kedvéért ma kőmeket is fogtunk, egy civil is volt a feleségével, jelenleg kötélén lógnak. Ugyanazokat az állásokat tartjuk változatlanul, melyeket a december 23-án megindult orosz offenzíva kezdetekor megszállva tartottunk. Legénységünk magatartása egyenesen bámu'atraméltó. Ahol ilyen fiúk vannak, oda hiába jön bármily számosabb ellenség, mert a győzelem mindig a miénk marad.

— **Törvényhatósági választások.** Az időközben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagok helyeinek betöltésére a vármegye területén január 29-én tartott meg a választás. Gyergyószentmiklóson dr. Dombi János városi főjegyző, Csikszenttamás Bodor Gyula

főerdőtanácsos, Csikszentkirályon András György földbirtokos, Csikszentsimonon Csizsér Vilmos segédjegyző és Tusnádon Lőrincz János kozmási jegyző választott meg törvényhatósági bizottsági tagnak. Bodor Gyula főerdőtanácsost Csikszenttamás és dr. Dombi János városi főjegyzőt Gyergyószentmiklós egyhangulag választotta meg. A törvényhatóság Bodor Gyula főerdőtanácsos személyében egy olyan kiválóan képzett, a vármegye sok száz millió erdőgazdaságát páratlan gondnal, ritka szakértelemmel és bölcs előrelátással vezető tagot nyert, — kire Csikszenttamás községének egyhangulag megnyilatkozott közönsége mindenkor büszke lehet.

— **A sárosi sorjegyek huzása.** Több oldalról vett megkeresésekre közöjjük érdekeltekkel, hogy a sárosi sorjegyek huzása, vett értesülésünk szerint, f. évi március 20-ára halasztott el, mikor is az minden körülmények között megtartatni fog. Gyalóky Sándor főispán ur intézkedése folytán a huzás megtörténte után a nyereményjegyzékek kellő számban vármegyénkben is haladéktalanul meg fognak küldetni és azokat az érdekelteknek módjukban lesz a főszoigabiránknál és polgármestereknél megtekinteni, sőt más nyilvános helyeken is, melyeket a huzás megtörténte után közölni fogunk.

— **Hósi halál.** Dr. Márton Venczel gyergyószentmiklósi ügyvéd, Csikvármegye törvényhatóságának virilis tagja, m. kir. 3. honvédgyalogezredbeli főhadnagy, január 7-én a montenegrói harctéren, az Ipektől nyugatra fekvő magaslatokon, rendkívül heves küzdelem után hősi halált halt. A tehetséges fiatal ügyvéd a háború kitörése óta állandóan a harctéren küzdött és a halálos golyó akkor érte, mikor Montenegró egy pár nap múlva győzelmes hadaink elé rakta a fegyvert. Hósi halála vármegyénkben, hol általánosan ismertek, mély részvetet keltett. Márton Lajos gyergyószentmiklósi földbirtokos fiát vesztette el benne. Halálát neje Puskás Ágnes, valamint a kiterjedt Márton és Puskás családok gyászolják.

— **Imre Tibor** tüzérfőhadnagy a Lovcsen elleni hősi küzdelemben dicső halált halt. Imre Dénes főerdőtanácsos fiát vesztette el benne.

— **Az „ezredes-kapitány” a székely hadiárvának.** Az Est egyik ezer koronás díját Farkas Elemér huszárkapitány nyerte, a ki ezt az összeget a háborúban elesett székely katonák árvaainak adományozta. Mivel most arról értesült, hogy a székely hadiárva részére Gyergyószentmiklóson alapítanak árvaházat, Farkas kapitány adományát elküldötte az árvaházat szervező bizottság elnökének, Szabó György főesperesnek. A főesperes ur most a következő levélben nyugtatja az adományt:

Az Est kiadóhivatalának, Budapest.

Az utalványozott ezer koronát, mint Alsótakáchy Farkas Elemér huszárkapitány ur adományát, a székely katonák özvegyei és árvaí alapja javára hálás köszönettel vettem kézhez. Isten fizesse!

Szíveskedjék a nagylelkű adakozó lakását jelezni, hogy megkérjük, engedje meg, hogy az ezer koronát a március havában a hadiárva részére létesítendő gyergyói árvaház céljaira fordíthassuk. Egyelőre 30 hadiárva szándékozunk felvenni Gyergyó vidékéről, a hová 22 község tartozik 77.839 lakossal. Ezen kerületnek alantirt a főesperese.

Csikvármegye csiki részében Csiksomlyón is van egy árvaház hatvan árva számára. Háromszék megyében két árvaház van: Kézdivásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön.

Gyergyószentmiklóson, 1916. január 24-én.

Kiváló tisztelettel:

Szabó György.

főesperes, plebanos.

Farkas kapitány címét mi nem tudjuk; talán ha e sorokat olvasni fogja, értesülni fog Szabó főesperes kéréséről.

— **Halalozás.** Özv. csikszentsimoni Lakatos Aladárné szül. somosi Somossy Sarolta, Lakatos Aladár miniszteri tanácsos özvegye, életének 59-ik évében január hó 26-án Budapesten meghalt.

— **Folyamodni kell a vitézségi érem díjaiért.** Hazai Samu honvédelmi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz a vitézségi érmek tulajdonosainak érdekében. Ismeretes ugyanis, hogy a honvédelmi miniszter rendelete szerint a vitézségi érmekkel havi pótdíjak járnak. Az arany vitézségi érem után havi 30 korona, az I. osztályu ezüst vitézségi érem tulajdonosának havi 15 korona, a II. o.

ezüst vitézségi érem tulajdonosának havi 7 korona 50 fillér jár. Most föltétvük a vitézségi érem tulajdonosokat, akik már nem tartoznak a hadsereghez, hogy akik a katonai nyilvántartásban nincsenek, azok folyamodjanak a díjak odaitéléseért, még akkor is, ha az eredeti határozmányok szerint a pótdíjra igényük nem volt. A folyamodványokat a pontos lakcím föltüntetésével és a vitézségi érem adományozását igazoló okmányokkal felszerelve az illetékes honvéd vagy cs. és kir. katonai parancsnoksághoz kell benyújtani.

— **A rokkantak ideiglenes segélye.** Megirtuk már, hogy a háború alatt elesett és rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott vármegyei díjnokok, napibéresek, napszamosok és munkások, illetőleg ezek hátrahagyottjai az 1915. évi XV. t-cikk értelmében állami segélyben részesülnek. Erre vonatkozólag most érkezett meg Csikvármegyéhez a belügyminiszter rendelkezései, amely meghatározza ez ideiglenes évi segély megállapításának és kiutalványozásának módjait. E szerint nincs joga a segélyre annak az alkalmazottnak, akit rokkantsága egyáltalán nem akadályoz meg régi polgári hivatásának a gyakorlásában: nem kap segélyt az a rokkant sem, aki után hátrahagyottjai állandó polgári nyugellátást élveznek, valamint azok, akik katonai ellátásban (rokkantsági nyugdíjban) részesülnek, illetve ilyenre igényt tarthatnak. A segélyt az alispán állapítja meg és utalványozza ki a királyi adóhivatalokhoz s egyszersmind intézkedik a segélyezett értesítése végett. A kifizetett segélyeket egyelőre a vármegye háztartási alapjának terhére kell elszámolni, a segély kifizetésének idejét pedig a jelentkezés napját követő hó elsejétől kell számítani.

— **A vidéki tivornyát is megrendszabályozzák.** Amióta a budapesti rendőrfőkapitány megrendszabályozta az éjszakai züllőhelyeket, az eddig százszámmal Budapesten lézengő artistanók javarésze a vidékre utazott, ahol az erkölcsrendészeti ellenőrzés nem olyan szigorú, mint a fővárosban s ma egyes vidéki városokban már olyan türehtelen az állapot, hogy most a belügyminiszternek rendeltetnie kell a vidéki büntények között is rendet teremteni. Nemcsak az ártistanók grasszálnak egy idő óta a vidéken, hanem a korán züllött egyéb leányok, cselédek is szabadjára tivornyáznak. Ijesztő képet nyújt a vidéki városok egészségügyi statisztikája. Soha annyira a venereás betegségek nem voltak annyira elterjedve, mint most. Ezekért a mulatókat, kocsimákat, lebujszókat — amelyek felett ugyanis lehetetlen gondos felügyeletet gyakorolni — be kell zárni, a kétéshírűeknél a korai záróórak elrendelésével lehet célt érni. A háborús élet éjszakai kicsapongásainak ezzel a rendeltetlennel akar gátat vetni a belügyminiszter. Ha még ez sem használ, úgy nagyon valószínű, hogy napvilágot lát az a rendelet is, amelyről már hónapok óta beszélnek: korlátozzák az éjszakai mulatóhelyek záróját. A miniszter rendeletében felhívja valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy az erkölcsrendészeti fölötti felügyeletet és vizsgálatot a legszigorúbban tartsák meg.

— **A csiki hadiárva sorsjegyei.** A Márton Ferenc festőművész által a csiki hadiárva javára felajánlott „Erdőirtás Csikországban” c. olajfestmény sorsjegyei már csaknem mind elkelték. A huzás február 15-én tartatik meg, de előreláthatólag a még megmaradt csekély számú sorsjegyek már a legközelebbi napokban egytől-egyig elkelnek. Városunkban csak alig 20—30 darab van még, melyek Merza Rezső divatüzletében, hol a kép kiállítva van, megvásárolhatók. A polgármestereknél és főszoigabiróknál kiadott igen mérsékelt számú sorsjegyek, az eddigi értesülésünk szerint, szintén csaknem mind elkelték és a Fejér Sándor alispán által megállapított határidőig, február 5-ig valamennyinek értéke beküldetni fog. A járásoknak mindössze 100—100 darab sorsjegy jutott. Csikszereván kívül csupán Gyergyószentmiklós kapott jelentékenyebb mennyiséget, összesen 250 darabot, értesülésünk szerint azonban a hazafias szentmiklósiak már mind megvették a sorsjegyeket. Az akció legfényesebb sikere vármegyénk hazafias közönségének nemes áldozatkészségét dicséri.

— **Mille Konstantin megőrült.** A Berliner Tageblatt-nak jelentik Csernoviczból: Mille Konstantin, a román képviselőház tagja és a hírhedt oroszbarát Adeverul meg Dimineaca kiadója, nemrég megőrült. Tébolydába szállították.

— **Hadibiztosítás.** Az Augusztá-alap igazgatósága legutóbb tartott ülésében igen fontos határozatot hozott, mely alkalmas arra, hogy a hadi jótékonyági mozgalom minden ágában új és széles tereket nyisson meg. A nemzetnek életbevágóan fontos szociális érdeke, hogy minden családnak, melyet a háború veszélyes akármilyen formában fenyeget, meg legyen mutatva az út s még inkább biztosítva legyen a lehetőség, hogy maga segítsen magán és főlegesen ne vegye igénybe a jótékonyágnak amugy is szükséges filléréit. Az Augusztá-alap az özvegy és árva ellátásánál kívánja az önszegélyt, szerencsés formában megvalósítani, még pedig hadbiztosítás útján, melyben a már bevonult tisztek és katonák családjai vehetnek részt. A lényeg röviden az, hogy a családfo halála esetén egy igen csekély díjfizetés mellett biztosított összeg azonnal kifizetessék. A biztosítás technikai részét, valamint a garanciát a Phönix Életbiztosító Társaság vállalta, mely egyedül foglalkozik ezzel az ágazattal. Az Augusztá-alap az említett társasággal létesített szigorúan körülhatárolt megőrzését, melynek megvalósítása kétségkívül nálunk is mihamar éppen oly nagy népszerűségre fog szert tenni, mint az Augusztá-alap egyéb hasznos és áldásos kezdeményezése.

— **Műkedvelő előadás Csátószegen.** A csátószegi műkedvelő ifjuság január 23. és 24-én este anyagilag és erkölcsileg nagyszerű előadást rendezett. Szívre került Lengyel Laura „A próba” c. egy felvonásosa, továbbá Kertész Kálmán „A megtért katona” c. három felvonásos darabja. Ezenkívül Móra Ferenc „Egy imádság” c. költeményét szavalta László Rózsika nagy hatással. Végül Salati Ferenc háborús darabja volt méltó befűjzése az igazán páratlanul jól sikerült estnek. A rendezés uehez es farasztó munkájában Ilyésné Incze Rózsikát és Salati Ferenczet illeti a főérdem, kik minden kitelhetőt megtettek az előadás miűel teljesebb sikere és a szereplők betanítása érdekében. A szereplők közül különösen kiemeljük Darvas Ilonkát (Rózsika, majd szegőné), Szőke Mariskát, Csátó Annát, (apáca), Karacsi Julát (kitűnő tót néni), Szőke Erzsiket, Szőke Jánost (a jó öreg Bodor bácsi), Bors Józsefet (Szegőné ura), Kovács Annát, Korody Vilmát, Darvas Lajost, Csátó Józsefet, Veress Ignácot (antisemita) és Veress Albertet (zsidó katona). Az előadás igen tekintélyes tiszta jövedelmét a háboruban elesett hősök emlékoszlopának alapja javára fordítják. Bevétel volt 445 kor. 52 fill., kiadás 45 kor. 52 fill. A 400 korona tiszta jövedelem takarékpénztárban nyert gyűmölcsöző elhelyezést. A fényes erkölcsi sikerért a rendezőket, a nagy anyagi sikerért Csátószeg és vidéke közönségét illeti az elismerés. Az előadásra felülfizettek a következők: Csomortáni Ignác 10 K, Cseh Vilmos 4 K, Lőrincz János (Kozmás) 2 K 50 f. Erősz János 50 f. Korody János 2 K 50 f. Darvas Albert 2 K, Sándor Giza (Szentimre) 1 K, Beteg János (Szentimre) 4 K, Darvas Mártonné 1 K, Kászoni Ferencné 2 K, Peli Gergelyné 10 f. Beke Viktor 1 K, Csizsér Vilmos 2 K, Korody Jula 50 f. Lukács István 1 K, Nagy József 20 f. Virág Mihály 1 K, Kovács Ignac (Verebes) 1 K, Váczi József (Szentkirály) 1 K, Bajna Ferenc pleb. 4 K, Incze Ignác 20 f. Simon András 1 K 62 f. Antal Ferencné (Verebes) 1 K 50 f. Todor István 1 K 50 f. Beke Imre 1 K, Kovács Márton 1 K, Plása Ferenc 50 f. Ammerling Alajos 50 f. Molnár Ferenc 50 f. Szakáli N. 40 f. Klein Adolf 50 f. Bardocz Mártonné 2 K, Endes Józsefné 2 K, Lebovits Lázár 2 K, Gergely József 1 K, Cseke Ferenc 1 K, Endes Ida 2 K, Endes Kálmánné 1 K, Koncz István esp. (Szentimre) 5 K, Kovács Róza 1 K (Szentimre), Szász P.-né 2 K (Szentimre), Csátó Veronka, Jakab Alajosné, Bálint Emma 1 K, (Szentimre). Szentmártouról: Gábosi József 1 K, Gábosi Lajos 2 K, Bartók Dániel 2 K, N. N. főhadnagy 10 K, Szabó Lajos 2 K, Nagy Antal pleb. 4 K, Dr. Czirják Ambrusné és Dr. Csizsér Miklósné 2-2 K, Kömény Gyula (Kozmás) 1 K, Kelemen Béla 50 f. Tusnád: Ferenczi Béla 2 K, Ferenc József 1 K, Barta György 2 K, Amira János 50 f. Ifj. Gergely Józsefné (Sztisimon) 4 K, Balázs László 1 K, Péter Imréné 5 f. és Szőke Józsefné is. Csátó Lajosné 1 K, Bors Balázsné 60 f. Szentimréről: A tanítónők k. a., Szőke tanítóné, Sándor Dávid 1-1 K, és S. F. 10 K.

— **Csak körülírtam...** A cenzurával ugy, ahogy, már kibékült az olvasó. Már fel sem tűnik az újsághasárbokból kioperált folytonossági hiány és átnézünk az üres sorok felett. A „Bajai Független Újság” című lapársunk legújabb számában azonban egy kis

hir jelent meg, amelyet be kell mutatnunk ugy, ahogy a cenzurát megusztá:

— A Bárány udvarán nagy ribillió volt hétfőn delután. Vagy száz gyerek, mindenféle népség verődött össze, hogy egy épületes látványon mulasson. Hogy mi volt az épületes dolog, csak körülírva mondhatjuk meg, ha nem akarjuk, hogy hírünk helyét fehér folt töltsse be.

És mit tesz Isten. A sorok után az író akarata ellenére fehér folt következik. Most rettenetesen furja az oldalunkat, hogy:

1. Mi is volt a nagy ribillió, egyben épületes látvány a Bárány udvarán?
2. Hogy irták körül azt a bizonyos esetet, amelyet nem körülírva, nem kimelt volna meg a cenzor?

3. A körülírás dacára miért maradt mégis üresen az épületes dolog helye?

4. Honnan sejtette a cenzor, hogy itt tulajdonképpen megtévesztésére körülírás történt?

5. Végül tudta-e a cenzor, hogy a körülírást az ellenségeink is észre veszik?

6. Utoljára: komolyan akarta-e láptársunk, hogy e hir helyén ne legyen fehér folt?

Válaszokat kenyérjegy ellenében elfogad a Magyar Körülíró Központ.

— **A csiksomlyói nőegylet** január 22-én ugy anyagilag, mint erkölcsileg a hadiárva javára sikerült műsoros teastélyt rendezett, a melyen a jelenteg itt időző tisztikar tagjai közül is számosan megjelentek. Balint Lajos főesperes-plebanos megnyitójában tartalmas és mély gondolatokkal mutatott ra a háború erkölcsi kihatásaira, s a gondviselő Isten nagy terveire. A műsor kellemes és egyben meghatározó pontja volt Wegerné Fűides Anna szavata zongorakísérettel. — A három kis dal mintegy futólag a jelenlegi nagy események rövid foglalata, s ugy a küzdő hősök, mint az itthon maradt bizók, aggódók és gyászolók lelki állapotának találó festése. Hány édes anya gondolta, hogy a dalos ajkkal harcha induló fia után lobogtatott fejrőkendő fog gyaszfatyolá vátozoi, — hány magyar baka nyugszik jeltelenül „messze földön idegenben”, kinek még puskából sízes keresztje, s hány kis gyermek kíséri sírva a kiterített térképen edes apja diadalmas utját, s hány édes anya mondott buggó inát kis gyermekével a zord mezőkön, ezer halál között járó edes apáért E képet teljesebbé tette Gyóni Géza: „Csak egy éjszakára” c. költeménye, mely a pusztaszavak erejével is megrázóan mutatja be a háború borzalmaits különösen meghatóvá teszi a haldokló hős utolsó fájdalmas sóhaja: fiam... feleségem... Az estély kedvességét növelte Szabó István képezdei tanár és Kálnoky Annuska tanítónő soló éneke zongora kísérettel. A zongora művészi kezelése Jakab Lujzika kisasszonyt dicséri. Nagyon kedves volt gyermek csoport keretében a László Terka k. a. szavata; Weger Deszőke, Zsögöa Zoltika hegedű, valamint Fodor Pali és Lexi zongora számai is, a melyekkel megérdemelt tapsot arattak. A kellemes szórakozást fokozta az itt időző ezred zenekara, melynek szives átengedéseit-itt is meleg köszönetet mondunk Batz ezredes urnak. Egyébként az est sikerét nagyban előmozdította a rendezőség ügyessége és találekonyasága, s bizonyára a megérdemelt jutalom nem a nyilvános elismerés, hanem az a tudat, hogy ez által is az árva arcáról sikerült egy néhány könyecseppet letörülni. — Ezek nevében is köszönet a résztvevőknek!

— **Faarverősek a vármegyeházán.** Január 31-én Fejér Sandor alispán elnöklte alatt nagytömegű faanyagok kerültek árverésre. Az árverésen rendkívül sok fakereskedő jelen meg. Az eredmény igen jó. A madéfalvi közbirtokosság 2000 m³ kitermelt bányafáját, m³-kint 21 korona 80 fillér egységáron megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő. — A csikmadarasi közbirtokosság 2500 m³ kitermelt bányafáját m³-kint 22 korona 20 fillér egységáron megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő. A csikszenttamási közbirtokosság 5000 m³ kitermelt bányafáját m³-kint 22 korona 50 fillér egységáron megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő. A csikszeredai közbirtokosság 2000 m³ kitermelt bányafáját, m³-kint 22 korona 35 fillér egységáron megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő. A csikszentléleki közbirtokosság I és II h. r.-beli 5000 m³ kitermelt bányafáját m³-kint 20 korona 50 fillér egységáron megvette a Salgótarjáni köszénbánya részvénytársaság. Csikszentlélek község 1000 m³ kitermelt bányafáját, m³-kint 21 korona 10 fillér egységáron megvette Kapos Leó csikszeredai

f. kereskedő. A csiksomortáni közbirtokosság I. h. r.-beli 2000 m³ kitermelt bányafáját m³-kint 21 korona 80 fillér egységáron, megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő. A csikmindszenti közbirtokosság 3000 m³ kitermelt bányafáját m³-kint 21 korona 80 fillér egységáron megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő. A várdótfalvi közbirtokosság 1500 m³ kitermelt bányafáját m³-kint 21 korona 80 fillér egységáron megvette Sonnenfeld Lajos budapesti fakereskedő.

— **A gabona- és lisztkészletek újabb bejelentése.** A kormány a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, melyben az iránt intézkedik, hogy minden malomvállalat, továbbá kenyérgyárak, sütők stb. valamint mindazok, a kik — a termelőket kivéve — gabonát, vagy lisztet forgalomba hoznak, vagy birtokukban tartanak akár saját tulajdonuk, akár más részére őrzik, kötelesek a február első napján volt állapot szerint legkésőbb február 8-ig a Haditermény-Részvénytársaságnak (Budapest, V., Nador-utca 9) bejelenteni. A rendelet az iránt is intézkedik, hogy a vámörlo malmok ezentul csak természetben s nem pedig lisztállapotban vehetik ki a vámot s a mi ebből saját használatukon kívül fennmarad, az rekvirálnak tekintendő és gondosan megőrzendő. Minden malomvállalat köteles február hó elseje után hetenként jelentést tenni a készletekről vagy e társaság helyi bizomanyosának. A most kiadott rendelet szerint azok a készletek is rekvirálnak mondhatnak ki, a melyek eddig nem voltak igénybe véve. Ehhez képest a malomvállalatok által barki részére vásárolt, vagy kötés útján biztosított feldolgozott, vagy feldolgozatlan készletek rekvirálva leven, e készletekre vonatkozólag kötött összes szállítási és őrlési szerződések hatályukat veszítik. A rekvirált árukat a Haditermény-Részvénytársaság a legmagasabb áron tartozik készpénzben kifizetni. A helyi lakosság szükségietére megállapított mennyiséget a Haditermény-Részvénytársaság az illető helyen köteles meghagyni. A rendelet a Haditermény-Részvénytársaság vagy a közhatóság útján közellátási célokra már forgalomba bocsátott készletekre nem vonatkozik. A további szakaszok igen súlyos büntető rendelkezéseket tartalmaznak.

— **Mekkora a központi hatalmak zsákmánya?** A Gazetta Polska című lengyel lap lelkiismeretes összeállítása szerint a központi hatalmak zsákmánya a háború eddigi lefoyása alatt a következő: 470.000 (tehát csaknem félmillió) négyszögkilométernyi elleneséges terület, három és felmillió hadifogoly, tízezer ágyu, negyvenezer gépfegyver és megszámlálhatatlan mennyiségű egyéb hadianyag.

— **Fűtés papirossal.** A berlini háziasszonyok feltalálták, hogy hogyan lehet a szemet papirossal pótolni. Az újságpapírost hárminchat óráig vízben áztatják, azután gombócformára összenyomják és megszáritják. A száradás után ez a papiranyag éppen olyan jó fűtőanyag, mint a szén. A papirgombócok nem égnek lánggal, hanem mint a szén izzanak. Különösen jó fűtőanyag az ilyen papiros akkor, ha brikettel keverik. Három papirgombóc és egy darab sajtot szén állítólag bőven elegendes arra, hogy egy fűtőhúst kitűnően megfűzzenek vele.

— **Egyházmegyénk papjai közül a következők teljesítene katonai szolgálatot:** Fuchs Gusztáv, (kitűntetve). Lakatos János (kitűntetve), Szőcs Albert, Marton Béla (kitűntetve), Badilla János (kitűntetve), Jellmann Gyula (kitűntetve), Simonfi József, Kovács Balázs, Péter János (kit.) Kun László (kit.) Hollanda János, Dézsi Lajos, Korbuly Ignác (kit.), Boér Karoly, Fioznik György dr., Varga János, Vorbuchner Adolf, Soó Denes, Weger Lajos, Ujlaky János, Brassay Imre, Jenáki Ferenc dr. Kende János, Gál Tamás. Helyi szolgálatot teljesítene: Meiszl József, Noszkó Bela. Orosz fogáságban van Kapcsa József.

— **Előléptetés.** Hatolykai Pap Gyula honvéd zászlóst, ki a szerbiai diadalmos csatákat végig küzdötte, a király soronkívül hadnagygyá kinevezte.

— **Kinevezés.** Hatolykai Pap István utasfőhadnagy okleveles mérnök, megrendült egészségi állapota miatt a hadügyminiszter által igen fontos állásától felmentetvén, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter által a szegedi folyamérnökséghez mérnökké neveztetett ki. A kiváló szakképzettséggel bíró mérnök a háború eddigi tartama alatt több munició-gyárat vezetett.

— **MOZI.** Csikszerezében az Edison mozgószínházban folyó évi február hó 6-án vasárnap délután 5 és este 8 órakor színpad kerül: 1. Szellemek éjszakája, dráma 3 felvonásban. 2. Szerelm sötét verem, vígjáték 2 felvonásban. 3. Daring hadnagy és a kémek, dráma 2 felvonásban. 4. Legújabb harctéri fejtételek.

— **Augusztá naptár a legjobb magyar írók almanachja.** Jövedelme a Nemzet Háza rokkant-otthoné. Szépirodalmi részét írják: Bálint Lajos, Bede Jób, Bíró Lajos, Drasche-Lázár Alfréd, Faragó Jenő, Hajdu Miklós, Hajó Sándor, Hevesi József, Hervay Frigyes, Ignotus, Kosztolányi Dezso, Kozma Andor, Krúdy Gyula, Lakatos László, Lázár Miklós, Márkus Miksa, Molnár Ferenc, Nádas Sándor, Pekár Gyula, Porzolt Kálmán, Révész Béla, Sebők Zsigmond, Szini Gyula, Tormay Cecil, Vajda Ernő. Az Augusztá naptár ára 1 korona. Megrendelhető az Augusztá-Alap központi irodájában (Budapest, Károly-körút 3). Postaköltségül 20 fillér, ajánlott küldés esetén 45 fillér mellélkelendő. Mindenkinek szüksége van naptárra. A legjobb naptár az Augusztá Naptár. Mindenki vegye meg, mert ezzel rokkant hőseinken segít!

— **Meghívó.** Az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt XIX. évi rendes közgyűlését 1916. febr. hó 6-án, vasárnap d. e. fél 12 órakor fogja Maros-Vásárhelyt, az intézet helyiségében megtartani, mely közgyűlésre a részvényesek tisztelettel meghívottnak. Targysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése a múlt üzletéről, a zárszámadás előterjesztése, a nyereség felosztására vonatkozó indítvány és a felügyelő-bizottság jelentése. 2. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása és az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Felügyelő-bizottsági tagok választása. 5. Esetleges indítványok. A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényes tartozik részvényét, mely a közgyűlés napját megelőzőleg 3 hónappal a részvénykönyvben nevére iratott, legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt, tehát folyó évi február hó 3-ika déli 12 óráig az intézet pénztáránál Maros-Vásárhelyt, vagy a Magyar Agrár- és Járulékbank részvénytársaságnál Budapesten elismervény ellenében letenni. A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás, az arra vonatkozó jelentéssel együtt, intézetünkönél közszemlére van kitéve. Maros-Vásárhelyen, 1916. évi január hó 28-án. Az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt Igazgatósága.

LEGUJABB.

Csapataink előnyomulása Albániában.

Budapest, február 2.

(Hivatalos.) **Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelent:**

Orosz hadszíntéren Osciesckótól északnyugatra fekvő hidsánc előtt ellenséget aknátámadásokkal legelső lövészárkai elhagyására kényszerítettük. Az északi harcvonal más pontjain járőr-harcok folynak.

Olasz hadszíntéren a Sugana-völgyben, Roncignótól nyugatra egy olasz zászlóalj több támadását visszautasítottuk. A Col di Lana lejtőjén ellenség egy árkász állását kézitusában elfoglaltuk és felrobbantottuk. Az Isonzó harcvonalon tűzérési harcok folynak.

Délkeleti hadszíntéren Albániában előcsapataink harc nélkül érték el a Mati folyó déli partját. Montenegróban teljes esend, jelentősebb események nincsenek.

A szaloniki kikötő lángokban.

Berlin, február 2.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati hadszíntéren az ellenséges tüzéség Champagne egyes szakaszain és St. Diétől keletre (Vogezekben) nagyon élénk tevékenységet fejtett ki. Ellenség Lens városát ismét lövöldözte. Egy nagy francia repülőgép védőtűzünktől utolérve Chaumontól délnyugatra lezuhant. Benülőket, akik megsebesültek elfogtuk.

Keleti hadszíntéren portyázó különítmények Storchod és Styr között megtámadtak és megsemmisítettek egy erősebb orosz osztagot.

Balkáni hadszíntéren a szaloniki kikötő épületeiben nagy tüzeket észleltünk, — amelyek nyilván leghajótámadásunktól erednek.

A török trónörökös öngyilkossága.

Konstantinápoly, február 2.

Jussuf Isedin török trónörökös palotájában betegsége miatt öngyilkosságot követett el. Ütőereit felvágta. Temetése holnap megy végbe.

Az orosz miniszterelnök bukása.

Szentpétervár, február 2.

Goremikyn orosz miniszterelnök egészségügyi okokból állásától felmentetett és helyébe Stürmer a birodalmi tanács egyik tagja neveztetett ki.

2—916. szám.

Faeladási hirdetés.

Csikszenttamás község közbirtokosa eladja Csikszenttamás községhez tartozó 1916. évi február hó 21-én délelőtt 11 órakor kezdődő árverésen a Csikvar megye Csikmadaras II. R. községe határában levő Barát nevű erdejének mintegy 170 kat. hold területén 93126—911. sz. F. M. kihasználásra engedélyezett fenyő faállományát.

A vágás területe a gyimesi országtól 18 kilométer, a Máv. Gyimesközéplök állomásától pedig 18 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 21838 m³ tiszta lucfenyő haszonfát és 9763 m³ tiszta jegenye fenyő haszonfát tartalmaz.

Kikiáltási ár 272285 korona, bánatpénz a kikiáltási árnak 10%-a. Kihhasználás időtartama 4 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a csikszépvízi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állnak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikszenttamás, 1916. január 31-én.

Balogh Ignác,
elnök.

Tóth Lajos,
birt. jegyző.

A Csikszentgyörgyi „Egettvesz” nevű dülőben, csürbe bera-kott nagyobb mennyiségű jó széna eladó. Közelebbi felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

FOGAK!

brassói Greising Albert
önálló fogászatra jogosított

Közóhajra Csikszere-
redába költözött:

Elvégez minden fogorvosi műtéteket, u. m.: foghúzást helyi érzéstelenítéssel, arany és más töméseket; készít műfogakat és teljes fogsorokat szájpaddalás nélkül, korona és hidmunkálatokat.

10 évi garancia!

FOGAD:

Délelőtt
8—12 óráig
Délután
2—5 óráig

Vasár- és ünne-
napok kivételével.

36—

Lakása: Kossuth Lajos-utca 8. sz.
Dr. Zakariás Manó ügyvéd házában.

Szám 120—1916. e. g.

Faeladási hirdetés.

Csikhorzsova község közbirtokossága eladja Csikhorzsován 1916. évi február hó 24-én délelőtt 11 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Szépvíz községe határában levő Nagypatak nevű erdejének mintegy 5 kat. hold területén gyűlési határozattal kihasználásra szánt lucfenyő faállományát.

A vágás területe a gyimesi országtól 1,8 kilométer, a Máv. Gyimesközéplöki állomásától pedig 3 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint, tulnyomóan fűrészárura alkalmas. 592 db; 805,6 m³-t kitevő lucfenyő fát tartalmaz.

Kikiáltási ár 6067 korona, bánatpénz a kikiáltási árnak 10%-a. Kihhasználás időtartama 1 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá Csikszerezében, a szépvízi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állnak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikszerezében, 1916. évi február 1-én.

Sztankó Zoltán,

m. kir. s. erdőmérnök,
hatóságilag kirendelt közb. elnök.

A Csikszerezéi Takarékpénztár

Ügyfeleinek ezton tisztelettel tudomására hozza, hogy a III. hadi kölcsön kötvények a kiadott nyugták ellenében a hivatalos órák alatt az intézetnél átvehetők.

Faeladási hirdetmény.

A csikmadarasi közbirtokosság eladja csikmadarasi közbirtokossági irodájánál 1916. évi február hó 16-ára hirdetett, de közbejött akadályok miatt 1916. évi február hó 28-án délelőtt 11 órakor megtartandó árverésen a Csikvármegye Csikmadaras község II. határ részben levő Naskalat nevű továbbá a Domukvölgyére hajló 51/916. kgb. sz. határozattal kihasználásra engedélyezett lucfenyő és bükk faállományát.

Az eladás tárgyát képező faállomány mintegy 15000 m³-t kitevő nagyobb csoportokban és szórványosan előforduló, vegyes méretű szeldöntött lucfenyő- és bükkfát tartalmaz.

Kikiáltási ár m³-kint Naskalati fenyőnél 8 korona, bükknél 4 korona, a Domukvölgyre hajló erdőrészeknél fenyőnél 5 korona, bükknél 2 korona, bánatpénz 12000 korona. Kihasználás időtartama 2 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a szépvízi m. kir. járási erdő gondnokságnál rendelkezésre állanak.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiirandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikmadaras, 1916. évi január hó 22-én.

Ifj. Antal Albert s. k.,
közbirtokossági elnök

Faeladási hirdetmény.

A csikdánfalvi közbirtokosság eladja Csikdánfalva község házájánál 1916. évi február hó 15-ére hirdetett, de közbejött akadályok miatt 1916. évi február hó 29-én délelőtt 11 órakor megtartandó árverésen a Csikvármegye Csikmadaras község II. r. határában levő favárdi, Bükkhavasi, továbbá a Domukpatakra hajló erdőrészeiben 51/916. kgb. sz. határozattal kihasználásra engedélyezett lucfenyő faállományát.

Az eladás tárgyát képező faállomány mintegy 8000—10000 m³-t kitevő csoportos és szórványos szeldöntött vegyes méretű lucfenyőfát tartalmaz.

Kikiáltási ár a favárdi és bükkhavasi részeknél 8 korona, a domukpataki részeknél 5 korona, bánatpénz 6500 K. Kihasználás időtartama 2 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a szépvízi m. kir. járási erdő gondnokságnál rendelkezésre állanak.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiirandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikdánfalva, 1916. évi január 22-én.

Antal Gergely s. k.,
közbirtokossági elnök.

Sz. 23—1916.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közbírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 6/2. számú végzése folytán dr. Kovács Gyárfas ügyvéd által képviselt Csedő Imréné végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 132 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 980 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósg fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, — amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakástelkén Csiktaploczán leendő megtartása határidőül 1916. évi február hó 19 ik napján d. u. 3 órája kitűzetik, amikor a bíróságnak lefoglalt ingók és pedig: borona fák, fűdő cserép, deszka stb. a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adni, az árverés a felülfoglaltatók javára is elrendeltetik.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölözlegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1916. évi február hó 1. napján.

KERESZTES GYULA,
kir. bir. végrehajtó.

KIADÓ URI LAKÁS

Csikszeredában, a Szentlélek-utcában folyó évi április 1-től, mely áll 3 utcai szoba, ebédlő, konyha, kamra, fürdőszoba, sütőház, kemence, kut, két sertés ól, nagy kerthelyiség és külön udvarral. Értekezni lehet Gáspár József tulajdonossal, Csikszereda, Apaffi M. utca.

3—

Kovaszna i ügyvédi irodamba azonnali belépésre egy katonai kötelezettség alatt nem álló, az iroda önálló vezetésére képes

ÜGYVÉD-HELYETTEST

és egy teljes gyakorlattal bíró

ÜGYVÉDJELÖLTET

keresek. — Javadalmazás megállapodás szerint.

Dr. Bajkó Zsigmond ügyvéd,
vármegyei tiszti főügyész.

1—3

Nemzetközi HALOTTSZÁLLÍTÁSI iroda**Temetkezési Intézetek Egyesülete**

Budapesti iroda VIII., Üllői-ut 14., I. emelet, I. szám. Telefon József 32—12.

Ehunytt hősöknek exhumálását, hazaszállítását és ezekkel kapcsolatos összes teendőket végzését, kegyeletesen szakszerűen, gyorsan és a legmegtámasztottabb feltételek mellett intézi.

Az ország minden részében és a külföldön mindenütt működő tagjai a megbízásoknak akadálytalan és gyors teljesítését teszik lehetővé.

2—4

ÜZLET ÁTTELJEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utcában (Lázár Domokos-féle ház) már évtizedek óta fenálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utca (Jakab Gyula-féle ház, a Hutter-szállodával szemben). A borbély-üzlet mellett külön bejáratú van a női fodrász-terem, kényelmesen berendezve, hol elvállalunk mindennemű női hajmunkát és délutánként higiénikus fejmosást villany-száritóval (meleglevegővel). Midőn ezt igen tisztelt vendégeinknek szives tudomására hozzuk, nem mulasztjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk eddigi pártfogásukért s egyben kérjük, hogy jövőre is sziveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosítjuk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és neje, férfi és női fodrász.

Raktáron tartunk mindennemű kész hajmunkákat és női pipare cikkeket.

70

HEGYESSY LAJOS

első gyergyói asztalosáru-gyára Gyergyószentmiklóson.

Nagy termelés mindenféle épület asztalos munkákban. Dus raktárt tartok sajátkészítésű butoraimból, ugyszintén kárpitos árukból is.

Meghívásra személyesen megjelenek.

Árajánlattal szivesen szolgállok.

42—